

FLOGVIT Á FLOGI. Nú er tíð at gera upp við 30 ára drúgvu ovurkenslusama næstrakærleikan, møsnið, tvætlið, moralprædikurnar og alt hitt háfloygda fjasíð í fólkkaskúlanum, sigur Niels Eklund, professari á læraraháskúlanum í Danmark og flogskipari hjá Atlantsflog

– Vit skulu gera upp við møsnið og tvætlið í fólkkaskúlanum

Orð: Høgni Mohr Myndir: Álvur Haraldsen

Seinni partur av samrøðuni

Í fyrri parti av samrøðuni við Niels Egelund, ið er flogskipari hjá Atlantsflog og professari á læraraháskúlanum í Danmark, greiddi hann frá um óstøðugu tilveruna millum námsfrøði, sálarfrøði og flúgv. Hann avdúkaði, hvussu hann megnaði at gerast sálarfrøðingur eftir bert trimum árum, og nam við umstríddar námsfrøðiligar hugsanir. Fyrr partur var í blaðnum seinasta leygardag.

Tíðin rann, og Egelund gjørdist meira og meira upptikin á læraraháskúlanum, og minni og minni á Muk-Air. Men longu árið eftir, at Atlantsflog vegna niðurskurd hevði sent danan heim, var hann aftur í Føroyum ein mánaða og flegg millum Vágar og Tróndheim, sum var ein føroysk royndarleið, ið varð niðurløgd stutt eftir.

Í 1996, beint eftir at danska Gulfstream-flogfarið datt niður, var hann aftur í Føroyum, tí ein føroyskur flogskipari vildi sleppa Niður at flúgva. Hesin sami ringdi til Egelund, og spurdi um danin ikki vildi koma aftur til Atlantsflog. Egelund var vorðin professari í januar, men játtaði kortini at koma til Føroya at flúgva í november sama árið. Hann flegg o.u. ein túr um vikuna í eitt ár og fulla tíð um júlíðir, meðan aðrir høvdu fri. Í fjór fekk Atlantsflog sær annað flogfar, og tá var Egelund aftur í Føroyum.

– Ongantíð í lívi mínum havi eg vitað, hvat komandi ár hevur havt at bjóða, men eg vænti, at eg haldi áfram, sigur Egelund, ið sunnudagin 29. august flegg seinasta túrin til Danmarkar í hesum umfari.

Hendan sunnudagin gleddi hann seg til at síggja meira til damuna í Danmark. Egelund er annars frískildur maður, og saman eiga hann og fyrrverandi konan 25 ára gamlan son, og 22 ára gamla dóttur. Tá børnini fluttu heimani frá, valdu hjúnini Egelund at fara hvør til sitt.

– Tað var ótespiligt og harmiligt, men nú havi eg fingið mær eina aðra damu, og hon er flogskipari hjá Maersk...

Føroyskar veitslur spennandi

Hóast tað neyvan man vera spennandi hjá teimum kær, ið bjóða heima, nýðist Niels Egelund at víðurkenna, at tað er spennandi, ongantíð at vita, nær tú ert heima aftur, og hvar tú fert at lenda tá tú flýgur á føroyaleiðini. Føroyska veðurlagið er nú einaferð soleiðis háttað, og hetta heldur hann vera stuttligt. Óstöðuga veðrið her um leiðir heldur hann hava sera stóra ávirkan á føroyingar, og hetta heldur hann sæst aftur í medførdini.

– Bjóðar tú føroyingum í veitslu, koma teir dettandi inn á gólvið í einum tíðarskeiði inn- anfyri einar trýggjar til fýra tímar. Eg leggi ikki petti í tað, tí eg haldi tað vera sjarmerandi, eins og alt tað sum hendir í føroyskum veitslum er munin meira spennandi enn í teimum donsku. T.d. at proppurin á snapsfloskuni verður tveittur burtur, og drukkið síðani verður til tómt er. Nøkur drekka seg eisini so etandi skit, meðan onnur kanska fara uppá gólv. Tað er forbiðið stuttligt, heldur Egelund stórlæandi fyri, aðrenn vit aftur royna at fáa flogskiparan at tuga, og professaran at tala.

Eiga at fara til verka

Egelund, professari, er í donskum fjølmiðlum endurgivin fyri at siga at danski fólkkaskúlin er »utkleimdur í ovurkenslusomum næstrakærleika«, og hetta stendur hann við, hóast hann í dag er í fulltíðarstarvi á tí virda danska læraraháskúlanum, og stendur yvir 25 fólkom á stovni sínum.

Hann hevur ábyrgdina av útbúgvningini hjá einum 500 lesandi,

og harumframt er hann granskingsarleiðari á einum vælmannaðum stovni á skúlanum. Hann situr í altjóða nevndini, ið kannar m.a. lesiforið og náttúruvitanina hjá børnum kring knøttin, og harumframt er hann við í øðrum granskingsrætlanum; sum leiðari og flogskipari, skilst...

Bert hendan arbeidsbyrðan hjá Egelund hevur við sær, at hann, tá árið er farið at halla, kann telja sær yvirtímarar upp til millum 1.000 og 1.500.

– Men eg nýðist at flúgva eisini, og tað vita og skilja tey á læraraháskúlanum. Og tað bílar

valla, tí eg veit eisini, at fólk eru nøgd við arbeiði mitt á háskúlanum. Danski kenslumálaráðharrin ringdi til mín hendan dagin, og bað meg koma við í fólkkaskúlaráðið, ið er hægsta nevndin yvir danska fólkkaskúlanum. Kanska vilja fólk, sum t.d. kenslumálaráðharrin, hava meg við har avgerðir verða tiknar, tí tey vita at eg fari beinrakin til verka. Eg havi altíð hildið, at best er at hava nøkur stevnumið at ganga eftir; stevnumið, sum síðani eiga at verða eftirmett, og brúkt, um dugur er í teimum. Altso, ikki alt hitt møsnið og tvassið. Eg sigi stutt og greitt,

latið okkum fara til verka...

Á jøvnum fæti við Venesuela

– Tíðarandin er við mær í hesum; eg havi bara verið óheppin, at eg havi verið ov skjótur á sjóvarfallinum. Í stuttum kann sigast, at eg umboði ta nýggju hugsanina; at nú er tíð at gera upp við 30 ára drúgvu »anti-autoriteru« námsfrøðina, ella við øðrum orðum: Ovurkenslusama næstrakærleikan, møsnið, tvætlið, moralprædikurnar og alt hitt háfloygda fjasíð. Nú er tíð at fáa fingrarnar út. Børnini skulu læra at lesa og rokna, og vit eiga at vera á jøvnum

»Tú kemur inn í flokkin, og har sita nakrir næmingar í tjúkkum jakka og við beinunum uppi á borðinum og kalla teg reyvara, og gera púra greitt, at teir ikki ætla sær at flyta beinini av borðinum. Hetta er alt ov linligt og lætt.«